

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

CORNER PRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК III.

Ч. 6.

СЕРЕДА, 19. СІЧНЯ, 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 19th 1921.

No. 6.

VOL. III.

Новинки.

Персія стане совітською на підставі договору з Росією.

ЛОНДОН, 16. січня. — Після збройної тут нині авторитарної заяви, російські більшовики і Персія дискутують над договором, на підставі якого Персія признає цілковито совітський принцип.

Совітське правління хотіло б унеможливити всі перські довги в Росії, зрештою, кінцевий відносно перських долів, зокрема, і земель, як також винагородити Персію за більшовицьку інвазію.

Так як британські війська в Персії незадовго почнуть опускати край, тут панує упевненість, що договір буде підписаний незадовго.

Бесідники закликали до повалення правління.

ЛОНДОН, 16. січня. — Деяка отримана тут з Берліна каже, що боротьба між комуністами і поліцією послідувала за огнищами промови, в яких ставлено домагання за поваленням правління.

Шість (?) тисяч осіб в поході прорвалися через поліцейські кордони на Шарлоттенштрассе і Фрідріхштрассе і пробували перейти через третій кордон на Вільгельмштрассе, однак пострілами в паніці (переполосі), коли поспішали стріли з Бранденбурзької брами.

Конгрес Італійської Соціалістичної партії.

ЛЕГГОРН, Італія, 15. січня. — Соціалістичні провідники з цієї Італії зібрали тут нині на відкритому сесії конгресу Соціалістичної партії.

ЛЕГГОРН, Італія, 16. січня. — Конгрес Соціалістичної партії отворив вчора, президент Бомбаччі, накреслюючи історію партії в боротьбі з перешкодами і в поборенню всіх трудностей. "Наша робота — останнє достойним спадком для всіх", — сказав він.

Потім Бомбаччі згадав імена д-ра Карла Лібкнехта і Розі Люксембург, німецьких соціалістів, що зістали заборговані в Берліні під час заворушень в 1919 році, яких він представив як мучеників.

При згадці їх імен в залі повстало велике заворушення. Комуністи вносили оклики: "Ура комунізм!"

Кровава річниця смерті Лібкнехта в Берліні.

БЕРЛІН, 16. січня. — Чотири особи зістали вчора ранені, одна з них померла, в зустрічі між поліцією і комуністами в "Унтер ден Лінден", коли "червоні" пробували сформувати похід з приводу другої річниці заворушення д-ра Карла Лібкнехта і Розі Люксембург, радикальних соціалістичних провідників.

Відділи поліції скоро розбили демонстрацію і примусили тавпу розбіжитися.

Совітське правління заперече поголовно про воєнні підготовки Росії.

НЬЮ-Йорк, 14. січня. — Всі денсення з Парижа і інших противільшовицьких журналів про те, що Совітська Росія мобілізує совітську армію для наступу на Польщу і Румунію,

опять заперечують ся совітським правлінням.

Представник Совітської Росії в Америці Мартенс отримав від народного комісара закордонних справ Чічеріна каблетраму слідуючого змісту:

"Заперечте найбільш категорично всі поголовки, походять з противільшовицьких журналів, що Росія мобілізує ся проти Польщі і Румунії. Росія добиває ся миру і можливості працювати".

Се вже друге урядове заперечення ложних доносень, які поширюють ся в тій цілі, щоб підготувати нову воєнну кампанію проти Совітської Росії.

Норвежська Робітнича партія розколола ся.

ХРИСТІАНІЯ, 17. січня. — Норвежська Робітнича партія остаточно розколола ся через пропозицію прилучити ся до Третього Інтернаціоналу в Москві.

Большевики відігнали війська з границь Грузії.

ТІФЛІС, 14. січня. — Урядова заява грузинського правління говорить, що відігнане російських більшовицьких військ з над грузинської границі зістало укінчене.

Совітсько-польський мировий договір вже друкує ся.

РИГА, 14. січня. — Мировий договір між Польщею і Росією (і Україною) пішов вже до друку. Параграфи відносять ся до кількох економічних точок, щодо яких існують ще різниці між обома сторонами, будуть встановлені в договір під час коректування тексту договору.

Перський кабінет згодив ся на совітську форму правління.

ЛОНДОН, 12. січня. — Отримав тут нині депеші кажуть, що більшовизм в Персії так скоро поширює ся, що Англія забрала свою пограничну сторожу і видала приказ, щоб всі англійські жінки і діти безпозоволно опустили Тегеран, столицю Персії.

Міністри кабінету і бувші урядники перського правління стільки відбули надзвичайне зазісання, на якому ухвалено прийняти пропозицію Совітської Росії в справі заведення в Персії совітського режиму.

У виду сего рішення всі чужинські посли і шах зі своїм двором в короткі часи відідуць з Тегерану.

Безземельні різні робітники в Індії звязують Совіт.

ЛОНДОН, 12. січня. — Останні висті, які тут одержано з Індії, доносять, що в місцевостях долини річки Гангес утворено "совіт" та що заворушення прийняли так грізний характер, що власті були приневолени вислати туди війська.

"Аграрні заворушення поширюють ся щораз більше, — пише кореспондент "Дейлі Ньюс" з Алябаду (Індія). — Причиною заворушень є не точні закони про винайм землі і різні безправства, яких

допускають ся власники земельних посілів супроти різних робітників, яким відпускають землю в аренду. Недавно відбули ся в місті Фізабаді збори, на яких явили ся представники 80.000 різних робітників. Вони ухвалили резолюцію, що більше не будуть терпіти надзвичайних земельних магнатів. Всіх за тим приступили робітники до творення місцевих совітів. Ділячі хотіли силою задати ці організації. Робітники, захоплені агітаторами, відповіли на силу силою.

"На місце заворушень прибули війська. В окрузі Раї Барелі війська вибили трох робітників і 7 ранило. Поверх 600 осіб ув'язнено. Постава робітників стала ще грізніша. Робітники зусилия перевести напад на в'язницю і увільнити ув'язнених.

"До грізних заворушень прийшло в окрузі Султанпур. Тамешні власті домагали ся вислати додаткових відділів війська. Повстанці палать будинки. Поліція зовсім безсилна, щоб вдержати контроль в теперішнім положенні".

Земельні заворушення, про які доносять телеграми, мали місце на північ, схід і на південний схід від міста Локнов, яке було осередком великого повстання в 1857 році.

Безробітні в Англії постійно збільшає ся.

ЛОНДОН, 12. січня. — Урядові звіти виказують, що впротязі минушого тижня число безробітних зросло з 85.000 до 88.000. Помімо цілого ряду різних нарад і засідань кабінету, англійське правління не знайшло способу, щоб розв'язати питання безробіття.

Партія праці відкинула проєкт правління, яке хотіло завести обмежене на випадок безробіття, після якого особа, не маюча заняття, мала би поборити на тиждень за допомогою суми 15 шілінгів. (\$2.75) Партія праці відказала ся співпрацювати з правлінням, вважаючи основу, прийняту правлінням, за недостаточну. Щодо проєктованого правлінням зменшення годни праці в державних фабриках і заводах, партія праці заявила, що зі зменшенням годни праці має позістати давня платня незмінна.

Представники професійних союзів відмовили ся також вислати своїх делегатів на спільні наради з правлінням, заявляючи, що усяляке правління не дають жадних вигід на випрацювання якогось практичного плану.

Депутація від лондонської ради безробітних пропонує правлінням домагання, щоб воно впротязі 7 днів признало правління Совітської Росії.

Переслідуване комуністів в Югославії.

ВІДЕНЬ, 12. січня. — Державні органи в Відні відкинули деякі поглядів про відкриті заворушення комуністів в Югославії в цілі повалення існуючого правління і заведення совітської системи. З причини загального страйку друкарських робітників, вистій про се не можна було скорше одержати.

Останні часописи подають звіт міністерства внутрішніх справ, Драховіча, який заявив в парламенті, що комуністи мали в плані убити бувшого прем'єра Вісича, міністра вій-

ни ген. Повановича і міністра внутрішніх справ Драховіча, узв'язнити регента і проголосити диктатуру пролетаріату.

Комуністи мали прихильників в королівській армії, в сторожі, в поліції, армії і в різних урядах. Державний переворот мав бути переведений рівночасно зі загальним страйком. Комуністи нагромадили велику кількість бомб, вибухових матеріалів і сружжя та приготували цілий план в як найточніший подорожничий. Як се даліше заявив міністер Драховіч, більшість преси згодилась ся перейти на сторону комуністів.

З приводу відкриття заворушення югославське правління видало — передовсім — приказ прогнати з Югославії всіх чужинців, які були замішані в заворушенні. Богато державних урядників ув'язнено з урядів. Всі комуністичні часописи закрито. Власті перевели ревізію у всіх комуністичних будівлях, де найдено багато різних документів, які відносять ся до планованого заворушення. Кількасот комуністів ув'язнено.

Анатоль Франс вступив до Комуністичної партії.

ПАРИЖ, 11. січня. — Відомий французький письменник Анатоль Франс заявив, що вступав до комуністичної партії Франції.

Такий крок зі сторони Анатоль Франса не був несподіваним, бо вже від жовтня м. р. почав він писати статті в користь більшовизму, заявляючи, що однією з головних ідей його життя було пропонування більшовицьких принципів.

Конгрес Всеамериканської Федерації Праці.

МЕКСИКО СІТІ, 11. січня. — Коли С. Гомперс, президент Амер. Фед. Праці, вступив промову на відкритому конгресу Всеамериканської Федерації Праці, з галерії поспішали ся на делегатів конгресу література, підписана "Союзом молодих мексиканських робітників", в якій п'янує ся делегатів конгресу як "зрадників пролетаріату".

В конгресі беруть участь делегати робітничих організацій зі Злучених Держав, Мексики і 16 полудневої і середньоамериканських держав.

Ціна одягу в Берліні спала о половину.

БЕРЛІН, 10. січня. — Після цілоночного застою у всіх галузях торгівлі зменшено ціну на деяких товарах о 50%. Передовсім зменшено ціну на жіночий одяг. Купці хочуть позбутися своїх засобів за всяку ціну.

Жадає вияснення в справі торгівлі з Росією.

ВАШІНГТОН, 10. січня. — Конгресмен Далінгер вніс в палату посли резолюцію, в якій визнає секретара закордонних справ, щоб подати більшш інформації про відносини в Росії і можливість торгівлі з Росією.

Нужда в Будапешті.

БУДАПЕШТ, 10. січня. — Холод і голод є причиною, що пересічно 15 осіб денно поповняє самовбивство, як се виказує звіт поліції в Будапешті.

Один бувший офіцер закупив за решту майна дров і поживи, попрашав ся з жінкою

і трома дітьми та зажив отрулю.

Інший знова бувший офіцер, одержавши свою місячну платню в сумі 500 корон, зів за ці гроші порядку вечеру, вернув домі і повисив ся.

Польща заперече Америці свої копалині нафти і залізниці.

ЛОНДОН, 9. січня. — Віденський кореспондент робітничого органу "Дейлі Геральд" помістив статтю під заголовком: "Пановане Стендарт Офіс — Новий польський диктатор його слугую".

Новий польський міністер фінансів Стецьковскі одержав широку повновасть продати на закордонних ринках польські концесії.

"В сей спосіб вдало ся йому, — як пише "Дейлі Геральд", — продати американському тростови "Стендарт Ойл" польське нафтове товариство, яке контролювало 15% галицьких копалин нафти.

"З достовірних жерел подають, що американський сенатор Мекморік під час свого тижневого поїзду у Варшаві провадив з польським президентом Пилсудским переговори в справі віддання залізниці в цілій Польщі під контролю американських капіталістів. Ці переговори вели ся потайки і скінчили ся вповні вдоволюючи для приятелів Мекморіка з Вол стріту".

Червона армія мусить бути на поготові, каже Ленін.

ВАШІНГТОН, 9. січня. — Одержана нині телеграма доносить, що голова совітського правління, Володимир Ленін, в своїй промові на Всеросійському Конгресі Совітів в Москві висказав надію, що Совітська Росія позістане в мирних відносинах з сусідніми державами.

Ленін заявив, що совітське правління стараєть ся оминити нові війни, а передовсім робить зусилля не допустити до якоїсь ворожечі з Латвією. Ленін має надію, що всякі різниці між латвійським і совітським правлінням дадуть ся поагодити в мирний спосіб.

Утиск зі сторони Англії, Франції, Італії і Греції спричинив, що народи Близького Сходу звернули ся до Совітської Росії, а вслід за сим сердечко попитали більшовицьку систему. В сей спосіб повстала азербайджанська совітська республіка, а вслід за нею вірменська совітська республіка.

Ленін заявив, що, хоч армія Врангеля перестала існувати, сильна червона армія мусить бути на поготові, бо поминувши, що положе Совітської Росії у відношенні до сусідніх держав поліпшило ся, кінечним є забезпечити ся проти нової війни. Не є виключена можливість, що аліянти вишлють знова Врангеля до війни проти Совітської Росії.

Робітники в Італії домагають ся 6-годинного дня праці.

РИМ, 9. січня. — Робітничі Палата в Турині ухвалила резолюцію, в якій домагаєть ся, щоб у всіх індустриях поменшено годни праці з вісім на шість. "Кріза в експорті вимагає поменшення продукції. Та замість відправляти 20 процент робітників, працюючих збільшити, як поменшати годни праці о 20

процент" — каже ся в резолюції.

Совітські представники в Фінляндії.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 7. січня. — Совітським послом у Фінляндії назначено Корженцева, мілітарним представником артилериста Ендена, а морським представником контрадмірала Зеленого.

До Гельсінгфорсу має прийти окрема совітська торговельна комісія під проводом бувшого комісара фінансів Гукоскього.

2,325.000 безробітних в Америці.

ВАШІНГТОН, 5. січня. — Клінт С. Гостон, який з рамени департаменту праці кермує розслідуванням індустриального положення, говорить, що під сию пору в Злучених Державах знаходиться 2,325.000 безробітних, та що загальне положення є найгірше від часу паніки в 1907 р. Більші групи безробітних після індустриї є слідуючі:

Будівельні заводи, 300,000; автомобілі, 250,000; текстильні фабрики, 225,000; одяг, 150,000; залізниці, 200,000; сталь і залізо 150,000; транспорт, 125,000; харчеві продукти, 100,000; розривки, 75,000; металеве гірництво, 50,000; корабельні заводи, 50,000; гума 50,000; будова 50,000.

В Мезопотамії.

ШТОКГОЛЬМ, 17. грудня (почтою). — Населення Мезопотамії підняло революцію проти альянтських імперіалістів. Майже ціла Мезопотамія є звільнена від альянтських військ. В кількох місцевостях, які се находять ся в підданню Англії, їх власть захищена.

Тимчасове революційне правління Мезопотамії звернуло ся до турецького правління в Ангорі з просьбою о поміч в далішій боротьбі за незалежність Мезопотамії. Прогнане Англіїців з Мезопотамії є дуже тяжким ударом для Англії, бо в сей спосіб зістає перетяге англій-

ське подумане на суші між Египтом і Індією.

Англіський соціаліст Кори буде депортований.

Прийбувши кілька місяців тому назад з Англії до Канади Г. Б. Кори (Curry), член Британської Соціалістичної партії, який працював на Заході для Одної Великої Юнії як її організатор, має бути депортований домініляними імміграційними властями. Кори промовляв кілька разів в Вінніпегу і завжди займав крайню ліве становище.

Мітинг безробітних в Вінніпегу.

Минувші суботи, дня 15. січня, відбуло ся по полудні в галі Індустріал Бюра масове віче безробітних в Вінніпегу. На вічу промовляли новий мейор міста Парнел, оскободжений недавно з в'язниці Р. Б. Россел, алдерман Гіне, алдерман Блумберг, представник Соціалістичної партії Канади А. Кон і роб. посол до провінціального парламенту Диксон; по українськи говорив на вічу М. Попович. На закінченні віча ухвалено, щоб до спільного комітету безробітних були назначені по два представники від слідуючих організацій: Женської Робітничої Ліги, Незалежної Робітничої партії, Соціалістичної партії Канади, Одної Великої Юнії, Великої Армії Злучених Ветеранів, Екск-Жовітської і Морської Робітничої партії.

45.000 ранених на війні в німецьких шпиталях.

БЕРЛІН. — Два роки по закінченні війни в шпиталях досі лежить 45.000 тяжко ранених жовнів. Про се доносить Союз німецьких офіцерів і говорить, що дехто з тих жовнів мав вже віддавати до трипівня операцій. Тисячі легше ранених вже одужали і пішли домі.

Союз говорить, що будучина тих людей представляєть ся в дуже невтішних краках.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

В СУБОТУ, 22. СІЧНЯ

Товариство ім. Тараса Г. Шевченка з Бруклена

— відіграє —

дуже гарну та зворушуючу драму з українського і жидівського життя, зі співами і танцями в 5-ох діях,
І. Уманської, п. н.

"ВИХРЕСТ"

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТИВ.

В ЧЕТВЕР, 27-го СІЧНЯ С. Р.

Драматично-Співацький Кругок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

сензаційну пєсу в 4-ох діях з життя укр. революціонерів на Україні, модерного письменника В. Винниченка п. н.

"БАЗАР"

Пєса виставляєть ся пораз перший в Вінніпегу. Рідко буде виставлен при зовсім нових декораціях, так само як "Хуртовина" Черкасенка, котрі вже від довгого часу приготавляють ся до сєї вистави.

УВАГА! КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТИВ.

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Pritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.
Subscription \$4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого людю —
виходить два рази на тиждень.
в середу і суботу.

Видає Видавниче Товариство
"Українських Робітничих Вістей".
ПЕРЕДПЛАТА \$4.00 НА РІК.
Редакція за оголошення не відповідає.
Рукописи не повертає ся.

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Pritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.

"3 НОСА І ГОРЛА".

"Jeszcze Polska nie zginęła" —
по польськи, "апостола" — по украї-
нськи, молитву за євросейського
патріарха — по російськи, а на за-
кінчене "Марселезу".

В "Українській Пралорі" (з
18 грудня м. р.), органи пра-
вительства двісті Петруше-
вич у Відні, читаємо описи
подвигів "славнозвісної", так
званої "української республі-
канської капелі" Кошиця у
Варшаві.

В останніх часах, після
півного провалу укр. контрре-
волюції на Україні, до Варшави
почали збирати ся різні
безпаспортні — петлюрівські
"міністри" і "генерали". Судячи
по донесеннях різних газет і
депеш, петлюрівські "міні-
стри" їхали до Варшави ріж-
ними шляхами, і на колесах і
без таких, їхали "добровільно",
їхали на "запросини" і з
примусу.

Старокавці газети доноси-
ли, що підчас послідньої бо-
ротьби петлюрівців з больше-
виками коло Підволочиска, у-
тішки з своїм штабом, який
складав ся з 700 осіб, Петлю-
ра сидів в потягу і дивив ся
через вікно на битву, яка
йшла довкола Волочиска, спо-
дівшись, що Павленко побі-
дить большевиків і "правитель-
ство" на колесах поверне назад.
Та так не стало ся. Большеви-
ки побідили і "правитель-
ственні колеса" закутілись в
напрямі Тарнова.

Не знаючи на початку, що
робити з тими надрукованими
"союзниками", правитель-
ство Пилсудського примістило було
з загоричу отамана в палатах
князя Сангушки, але описи,
розказання, що се трішки за-
комфортно, приказало Петлю-
рі помістити колеса і віді-
хати до Кельц. З Кельц, мабуть
тому, щоб тримати колеса
стало в русі, сказано було ім
відіхати під охорону "матки
божкої ченстоховської" — до
Ченстохова. Міська рада в
Ченстохові також не лиши-
лась позаду від правитель-
ства Пилсудського і сказала
Петлюрі знова помстити воза,
забрати своїх 2.000 офіцерів і
гонити з міста. Не помстив і
"матка боска". Петлюра при-
мусений був шукати захисту
у Варшаві.

Таким робом Варшава стає
тепер знова столицею петлю-
рівського "правительства". Тут
тепер перебувають також і "най-
дужий наш представник в
міжнародній політиці" Кошиць-
кий капеля".

Відеська петлюрівська га-
зета "Воля" з 18 грудня м. р.
доносить, що у Варшаві в
православній церкві "відпра-
вено заупокійну службу і па-
нахиду по українських геро-
ях", на котрі були присутни-
ми петлюрівські "міністри" та
"генерали", як також і пре-
дставники Балаховича та Пер-
мичкіна. "Співав хор Републі-
канської Капелі з дириг.
Кішцем. Св. Євангеліє та Апо-
стола читали по українськи,
але в молитвах згадували
євросейського патріарха Ти-
хона".

Та ся петлюрівська капеля
в Варшаві співає не тільки на
паныхах і молитви ся не
тільки за російського патрі-
ярха, але вона дає також і
концерти. Про концерти в
Варшаві сїм так званої "украї-
нської республіканської капе-
лі", про котру ще недавно з
таким захопленням розписува-
лась вся укр. жовта преса як
про той, так і по сей бік оке-
ану, "Український Пралор"

наводить цитати з рецензій
польських газет. Рецензії є
такого змісту:

"Досі відбуло ся 7 концер-
тів, з того один для поль-
ських жовірів, один для офі-
церів. На одному концерті
промовляв до діригента Да-
лишський і вігав Кошиця з
його успіхами".

І от коли Галичина стоїть
під обласом польських панів,
а в польських таборах гинуть
тисячі українських селян і ро-
бітників, гинуть навіть ті пе-
тлюрівські жовіри, що ще
вчора на розказ свято: "отаман-
на" воювали за панську Поль-
щу, "укр. республіканська ка-
пеля" в Варшаві дає концерти
на користь польських жові-
рів та офіцерів, — тих са-
мих офіцерів, що в Галичині
обдирають укр. населення, а в
польських таборах женуть в
могили тисячі укр. робітників
і селян.

Правда, капеля і петлюрів-
ські "міністри" "дбають" та-
кож і за тих обдурених ними
несвідомих селян, котрі поло-
жили за них свої голови. Во-
ни при помочи капелі і ро-
сійських чорнотенних "ба-
тьшок" в Варшаві відчиту-
ють над їх трупами "по украї-
нськи апостола". За живих
вони не дбають, хіба лише то-
ді, як треба їм воювати за
панську Польщу та устроюва-
ти над безборонним насе-
ленням на Україні і в Галичині
погроми. А здохнеш, — вони
сейчас проголосять тебе "ге-
рем" і на доказ, що се так,
— прочитають над тобою "по
українськи апостола".

Та навіть польська преса не
дуже то задоволена концерта-
ми "Кошиця і його капелі".
"Gazeta Poranna" з 21. жовт-
ня м. р., описуючи один кон-
церт капелі, каже, що "на по-
чатку концерту хор відспівав
незазначену в програмі "Jesze-
ze Polska nie zginęła" по поль-
ськи і українськи гими а на
кінці "Марселезу". Та сїй поль-
ській газеті не киче сподоба-
лись голоси хористів Кошиця
і вона радить "професорови"
співу "навчити тенорів крити-
чні тони, а у сопранів ви-
добути голоси з носа і гор-
ла".

Польська патріотична га-
зета має повне право добива-
тись сего від діригента капелі,
кони вона співає польський
гимн. Патріотичну польську
газету се нічого не обходить,
що у капелянів для співу
"Jeszcze Polska nie zginęła" за
слабе горло: не можеш
горлом, то видобути голос з
носа, але не партач польсько-
го гимну.

Та за то найкраще і отвер-
то вите петлюрівської капелю
орган Падеревського "Kie-
zprospolita". Вона питає:

"Колі маємо діло з при-
ятелями, то мимоволі насува-
ється ся питання, чому хор їдиз
найперше до Берліна а тепер
прибув до Варшави? Чи не
краще булоб, коли-б він з о-
днією Галузою своєї гар-
монії приїхав був найперше
до Варшави а саме в р-ці
1918 до Львова, а західних
Українців (Галичан. — Ред.)
з їх кривим концертом ви-
слав до Берліна? Тепер при-
їздили до нас — чи не за пі-
зно? — або чи не за рано?!"

Ось такими "комплімен-
ти" вите польська шляхоць-
ка преса своїх союзників, чи
правильніше, нічємних лю-
дей, котрі у відповідь на по-
літичні польської преси, да-
ють у Варшаві концерти на
користь жовірів і офіцерів
польської білогвардійської ар-
мії.

Цікаво, що, тутешня украї-
нська жовта преса, яка свого
часу так багато писала про
"українську республіканську
капеля" та про те "велике ді-
ло" для "української справи",
яке ся капеля робила за гра-
ницею, тепер набрала води в
рот. Адаже-ж та капеля і те-
пер та сама, і тепер вона на-
ходить ся поза межами Украї-
ни і робить те саме діло?

Если капеля дає тепер в
Варшаві концерти на користь
польських жовірів та офіци-
рів, то робить вона се не то-
му, що любить їх, а тому, що
сї польські жовіри і офіцири
"боронили" ся за українську
справу", ну, от вона тепер їм

відплачуєт ся. Робить се,
так сказати, з адрянності, ро-
зумієт ся, не забуваючи при-
тім ні євросейського патріар-
ха, ні представників Балахо-
вича генералів Гертельмана і
Сіманського, які були присут-
ні на паныхах, на котрій спі-
вала капеля. І от тутешня укр.
"патріотична" преса тепер
про се мовчить. І чому така
неадрянність? Може стидно
сказати своїм читачам, що та-
ка вихвалювана ними "украї-
нська республіканська капеля"
дає в Варшаві концерти в ко-
ристь тих польських жовірів і
офіцерів, які катують в Га-
личині українських селян і ро-
бітників? Що забирають у
них послідню одежку, хуко-
бу, послідній їматок хліба,
накладають на села контрибу-
ції? Що гноять та морять го-
лодом та холодом десятки
тисяч галицьких селян і ро-
бітників по таборах в Тухолі,
Домбю, Берестю, де вони
мруть десятками денно? Ели-
так, то чому зібрані тут гро-
диські послідники ся не тільки па-
м'ятам, що проганяють
серед зими з роботи укр. ро-
бітників, але і посидять ся
впрям на руки петлюрівським
представникам в роді панів
Смал-Стоцьких?

Если є лице наставляти до
тутешних фермерів і робітни-
ків руку за гримми "на помір-
нім рідним в старім краю", то
треба сказати, хто сприяв
се і хто тепер сприяє, що
се і чому тепер потрібна. Если
сему винні польські жовіри,
жандарми, офіцири і поль-
ське-правительство, то треба
сказати, як ви віднісесь до
сих "союзників"? Если відно-
ситься ворожо, то чому ваша
братія в Варшаві співає гим-
ни панської Польщі і в дохід
польських офіцерів та жові-
рів дає концерти? Чому то ті
"ширі України" не дають
концерти на користь бідного
населення Галичини, а дає
польських білогвардійських
жовірів і офіцерів дістають
тільки "з носа і горла"?

Сю "хитру механіку" докон-
че треба вже розв'язати, треба
вийти з нею на денне світло.
Волинець.

**Засноване соціалістичної ро-
бітничої партії (лівиці)
в Австрії.**

В неділю, 21. листопада м.
р., відбув ся у Відні при уча-
сті 152 делегатів І з'їзд основ-
ників соціалістичної партії (лі-
виці) в Австрії (Sozialistische
Arbeiter-Partei, Linke). Рече-
рат про "Боротьбу німецького
пролетаріату та комуністич-
ний Інтернаціонал" виголосив
Штекер з лівиці незалежних
соціалістів Німеччини, про
програму і тактику партії д-р
Фрей. З'їзд рішив приступити
до III. Інтернаціоналу та вівав
партію уряду до пороблення
всіх заходів в цілі зєднання з
комуністичною партією Ав-
стрії. До партійної управи ви-
брані д-р Фрей, Роте, Фабрі,
Товер, Піхлер і тов-ка Лерер.
Нову партію творить сесеціо-
ністи давньої німецької соціал-
демократичної партії в Ав-
стрії.

Ленін про ревізію договору.

"East Express" доносить, що
Ленін мав заявити на засіда-
нні совітів у Москві, що со-
віти мусять стремити до ревізії
договору з Польщею, головню
в справі вільного транзиту че-
рез територію в цілі улегненні
торговлі з Німеччиною. Ленін
мав заявити, що в Польщі зро-
стає агітація серед робітничих
мас і що помімо неваж чер-
вої армії побідиють комуні-
стичні ідеї. ("Naród")

**Італія проти недобитків
Врангеля.**

До Каттаро прибуло 7.500
жовірів Врангеля. Заловивши
ся ще приїзд 20.000 врангелів-
ців на французьких кораблях.
Італійський уряд дає допомогу
розоруження сих жовірів та
вищофана з Адріатику фран-
цузських кораблів, які везуть
врангелівців, бо вважає се не-
безпечно для Італії.

КООПЕРАЦІЯ І КОМУНІЗМ.

(Продовжене.)
Куркула в кооперації.

Треба нам комуністам раз
на завжди і цілком отверто і
визвано проголосити, що ко-
операція зовсім не є якийсь
поратунок від капіталістичних
лих, а тим менше вона є за-
хисницею інтересів бідаків се-
лі і пролетарів. Навпаки, мо-
жна про українську і всяку ин-
шу кооперацію, чи якій будь-
там спілкові, товариській кра-
мниці, просто сказати, що вона
є собі виразна куркуліська у-
станова, з куркуліським скла-
дом членства.

Почнемо от хоч-би від спо-
живчих товариств. Чи там бе-
руть участь найбідніші се-
лянські верстви? Чи в правлі-
ні є наймити, бідаки, або без-
земельні селяни? Розумієт ся
там їх немає, хіба де-неде тра-
фить який випадок. А за-
гадне правило є таке, що то
всє здебільшого середні ке-
релюють ними, входять в члені
і користають всіма хіснями.
По великих містах робітничий
кооператив коли і бував, то
знавав серед всяких дрібно-
міщанських (чи буржуазних)
кооперативів. Крамаруки,
дрібні паскарі, урядові скла-
дали найбільшу кількість ко-
оперативного членства і лише
де-неде трафить ся "фабрич-
ний" кооператив.

Таким робом, можна сказа-
ти, що споживча, тобто най-
корисніший рід кооперації,
має загальний вигляд, що ду-
же мало в чому складаєт ся
на робітничий, або бідне се-
лянство. Сі революційні маси
лишилися поза кооператив-
ним рухом, що йшов під ду-
жим впливом верств більше
заможних.

Колі-ж перекинемося до ко-
оперативів сільсько-господар-
ських, то побачимо там ще я-
скравіший малюнок. Тут
жові зовсім бідним елементом
не доводиться ся грати, чи
брати якусь участь. Дійсно,
якє завданн виконують сіль-
сько-господарські кооперати-
ви? Вони полєкшують збут і
купно продуктів сільського
господарства або річий, що їх
сільське господарство потре-
бує собі на вжиток. Сибірські
сільські господарські коопера-
тиви збували масло, котре во-
ни виробляли лі кооператив-
них своїх такі маслосбойних. Се-
лянські товариства купують у-
гоїне для паші, улаштувають
вистави худ-би, дістають за-
водську породу для цілих сіл
чи товариств, інколи навіть
купують спільні хліборобські
машини. Але се все дуже ма-
ло обходить наймита, або ма-
лоземельного, що не має на
збут нічого, бо не має з чого
взяти.

У нас на Україні сї товари-
ства мало розвинені, хоч чо-
лом вони досить порядні.
Сільсько-господарська цен-
траля навіть купила велике
сільське підприємство, фабрику
хліборобських машин, Гана, в
Одесі, але як знавці кажуть,
ся купля мало відповідає дій-
сній силі централі і складаєт
ся скорше на спекуляцію. Те-
пер, коли совітська влада сю
фабрику обернула в громад-
ську власність, вона по суті
не перестала бути кооперати-
вом, тим що була після ку-
палі. Лише біда та, що наші
кооператори "соціалісти" по-
чимчикували в 1919 році і ху-
тенко в Берліні виплатили за
ту фабрику Німцям величез-
ні гроші в чужій валюті. А ко-
ли повстала Радянська Украї-
на, то всі фабрики було зна-
ціоналізовано, в тім числі і
фабрику куплену централею в
Гана.

Кредитові кооперативи бу-
ли це за царської влади під
простою опікою царського у-
ряду і видавали селянам по-
зички тим, що мали якусь
маїну, хату, грунт. Хто того
не мав, той і позички не мав.
Знова й тут, користь була хі-
ба та, що селяни не трафа-
ли в пазури лихварів, та три-
мали процент низше. Але се
все було далеко від проле-
тарських мас, які ніяких по-
зичок не робили, а жили про-
даючи своєї праці.

Радянська влада не має нія-

кої потреби в кредитових ко-
оперативах.

"Демократичний дух".

А тепер змалеємо в міру
можности той знаменитий "де-
мократичний дух" кооперато-
рів, про котрий було так роз-
трубили, що аж ніде немож-
на було обминати сю "третю"
будівничо-соціалістичну си-
лу. За часів Керенського тіл-
лі чутно, що кооператори
домагають ся от стільки й
стільки місця в "передпарла-
менті", а коли запанував на
Україні Петлюра, то вони опи-
нилися аж в міністерстві в ро-
лі знайзвіс "фінансів і ин."

Склад членства ми вже до-
сить зясували і зазначили, що
воно не говорило нічого за ре-
волюційність. Демократич-
ний дух вже належить до про-
віз складної акції цілого ко-
оперативного руху о скільки
сїй рух виявив себе виника-
ми своїх керівників. Довго не
метнувши, ми тут отверто
скажемо, що керівники коопе-
рації, як в Росії, так і на У-
країні, служили контрреволю-
ції і саботажували робітничо-
селянську владу.

Така реакційна тенденція о-
тих "поступовців" установи
впливала по части з їхньої ро-
ля в клясовім суспільстві. Ко-
оператив не стояв в горі
боротьби робітників з капіта-
лістами, страйковий рух був
дальше поза межами їхньої
чужості, а революційні зма-
гання ніяком розминались з ко-
операторами.

Деякі кооперативи, виник-
нувши підчас війни, були про-
сто покращення, під якою в
казані ховалось всяке гадюче
зіле спекуляцій, шахраїв, та
фаринників. Вся "праця" тих
"товариських крамниць" ви-
являлась в тому, що там сиді-
ли і усім керували коли не
самі крамарі, то їхні люди.
Чисто тобто шкідливі звичай-
ні крамниці, що начили ко-
оперативний напів в горі, а-
би діставати від уряду деякі
річні по дешевих цінах, а по-
тім потайки перепродувати їх
по ринкових. Ось тих коопе-
ративів багато вискочило з під
землі на Україні по дрібних
містах і місточках.

Одначе куркуліський фар-
инський елемент віддавна си-
дів у вищих органах коопе-
рації на Україні. За приклада-
ми ми далеко ходили не буде-
мо. Десьте згадаймо, що член-
ом правління Україн-Банку є
ніхтій инший як Х. Баранов-
ський, людина, що вже за ре-
волюції заклала на Україні
акційні товариства для будів-
лі залізниць. Розумієт ся, тут
вже не до кооперації, а тхє
справа чистим "бумом". Акції
широка публіка, покупці
гроші, великі гонорари дирек-
торам, — ось що надало ко-
операторів до так великого
зельничого діла.

До однієї української ки-
гарні звернулися підчас ге-
тманщини хлопці з пропози-
цією підшукати помешкан-
ня для кигарні за 10.000 карбо-
ванців "нагород". Довідав-
шись докладно, виявили, що
помешкання належить до Украї-
н-Банку, а частину нагород
мав дістати управитель. Заяв-
до членів правління справи не
вратувала і помешкання пішло
якомусь крамареві, що не по-
шкодував "поділитись" з у-
правителем.

Українські кооперативи о-
стільки розгорнули свою пра-
цю, що туди полізли всі
контрреволюціонери, бувші
царські урядовці. В Криму
працюють в українських ко-
оперативах два бувші царські
губернатори. В Константино-
полі стоїть в українському ко-
оперативі (якийсь офіс чи
експантанополітканська а-
генція) бувший поміщик, Са-
вичка тим, що мали якусь
маїну, хату, грунт. Хто того
не мав, той і позички не мав.
Знова й тут, користь була хі-
ба та, що селяни не трафа-
ли в пазури лихварів, та три-
мали процент низше. Але се
все було далеко від проле-
тарських мас, які ніяких по-
зичок не робили, а жили про-
даючи своєї праці.

Радянська влада не має нія-

стичних" діячів повно до вер-
ху набито скрізь. Тр все зде-
більшого звичайні спекулянти,
панські попіхачі, або самі був-
ші пани. Весною 1919 до Мар-
селю приїхав кооператор Си-
доренко, кременний селянин
лядако, але не знає мов. Він
приїзв з Одеси на 800.000
франків шкір, котрі всі пішли
на виплату пражитя тих панів
кооператорів, які все купува-
ли "неутральну", зброю Пе-
тлюри.

Контрреволюційне кодо.

Тут ми підходимо до най-
звичайнішої контрреволю-
ційної і шахрайської праці "на-
ших рідних" "націоналістів"
кооператорів. Те, що вони є у-
країнськими, ні в чому не ра-
тує їх від реакційності, яка,
не вважаючи на "відсутність
серед України своєї націо-
нальної буржуазії", добре себе
уккомпенсувала на рахунок "де-
мократів".

За кордоном тиняють ся ці-
лі гурти кооператорів. То во-
ни затягають позички Петлю-
рі, то розписують ся за украї-
нський уряд (американське
майно), то просто пичать і
знайомлять ся з першорядни-
ми європейськими готелями.

Славнозвісний в жєневських
підписних колах "фінансист" Пе-
треліція коштував коопера-
цію не більше, ні менше, як
2.000.000 корон. Не дурно він
величає себе бувшим міні-
стром фінансів. Але сїй же з
найкращих, бо лише те й ро-
бить, що їсть та пе. Інші до
того додають щеї "працю"
проти робітничої України.

Дальше згадаємо про па-
рижських кооператорів насам-
перед тим, що зазначимо, що
більшість з них лише чула по
книжках, що то єсть коопера-
ція. Позбувшись своїх посоль-
ських посід в петлюрівському
"уряді" через скорочення, во-
ни пристали до кооперації. До
тих належать Тимошенко і І-
саєвич. За браком всякої ро-
боти, вони заснували "бюро"
і ліквідують "американське
майно". Потім для розваги
подалися до Америки (Тимо-
шенко), щоб позичити гро-
ший серед американських ро-
бітників. Та операція скла-
даєт ся з того, що гроші дають
американські банки за заста-
ву американських Українців.
Та застава буде полягати в
підписі особливих зобов'язань.
Українські робітники хай ма-
ють се на увазі.

Підчас останнього Петлюро-
вого і польського походу ко-
оператори улаштували в Ви-
ниці бенкет на славу Польщі і
Петлюрі. А щоб той бенкет не
був смазованем по губах Пі-
лсудського, то "Дніпросоюз"
післав всі товари, що мав на
складах, післяв на Правобере-
жжє для обміни на селянський
хліб, а хліб той він віддавав
польській армії. Таким чином
"неутральні" та непартійні ко-
оперативи так закохались в
україністи, що аж пішли на
службу "демократичній" Поль-
щі.

Та на тому не спинилися.
Барановський, основатель "у-
країнських залізничних акцій-
них товариств" і член правлі-
ння Українського Кооператив-
ного Банку, ставши петлюрів-
ським міністром, їде до Берлі-
на і намагаєт ся там перебра-
ти 400 мільонів німецьких ма-
рок, що належать Україні за
кошине продане за часів
гетьмана збіже, наче на раху-
нок української кооперації. То
була тільки форма для пере-
кладання їх до кишені Петлю-
рового правительства. Тоді
закордонні комітету та у. с. р.
запротестували перед ні-
мецьким правительством, а
протест підхопили німецькі со-
ціалісти і справа загинула. Ось
вам і кооперативна неутраль-
ність.

Але тут єще не все. Україн-
ські кооператори заклали в
Петлюрою такий договір, по
котрому вони зобов'язалися
його піддержувати аж на-
віть тоді, коли-б Петлюра о-
пинив ся з своїм правитель-
ством поза межами украї-
нської землі. Нині се переба-
чене справдилось і безумовно
неутральні кооператори не за-
пнізять ся дати Петлюрі брат-
ну руку допомоги. Коротко ка-
жучи, наша кооперація стоїть
під "непартійним" прово-

дом "соціалістів федералі-
стів", тобто українських каде-
тів (лібералів). Се найкраще
виявилось в тому, що всі у-
ряди установи в коопера-
вах, особливо за кордоном,
набито людьми з партії с.ф.
— людьми, що загалом з ко-
операцією нічого до діла ра-
ніш не мали. "Нова Рада" ді-
ставала також підмогу гріш-
ми від "Дніпросоюза" (чи Со-
юзбанку).
(Кінець буде.)

3 СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

**Нова інституція в робітничо-
селянській республіці.**

"Правда", орган рос. ко-
муністичної партії подає слі-
дуюче:

"Російська Академія Наук
опрацює проект, котрий, е-
сли здійснить ся, дасть про-
могу вимінювати ся думками
ученим цілого світа. В сій ці-
лі створено спеціальну комі-
сію з академіком Ольденбур-
гом на чолі. Ленін відносить
ся до сїї справи дуже при-
хильно і запевнив Академію
свою співучасть. Комісія має
на думці зорганізувати в Лон-
доні, Парижі, Берліні, полу-
днєвій Африці, Індії, Австра-
лії, Пекіні і Токіо наукові ін-
ституції, котрі будуть мати за
завданн вести досліди і сту-
дентів в різних краях, як рівнож
давати різні інформації про
Росію та її інтелектуальне жи-
тє.</

ЯК "ДУРАЧАТЬ ПО-ВАЖНИХ ПАНІВ"

Чи знаєте ви, чим більшість стали наразі займатися? Я навіть боюсь, що ви не повірите, коли я вам скажу... Але я все таки скажу! Вони стали переливати з пустаго в порожнє!

І чи знаєте, хто зробив це найбільше відкрито 20-го віку? Ніхто інший, лише редактор "У. Г."

Так, так! Се правда, а не шутка.

І будучи редактором "Учительської" газети, він не уявляв за відповідальності ховати такий річ і опублікував сей факт для відома всіх і вся а найпершим робом переказав сей секрет слову читачеві як комусь "В. І. Г. з Форт Вільям".

Шасливий В. І. Г.!

І если ж дуже цікаво, як більшовики переливають з пустаго в порожнє, то послухайте редактора "Учительської" і прийнятого автором "біологічної конвенції". Ось його слова:

"Так, гроші більшовики знесли, але вмісто грошей видавали-муть ся картки, які означати-муть те саме, що гроші лише в іншій формі".

І если-б більшовики скасували гроші і скасували їх в тій цілі, що "вмісто грошей видавати-муть ся картки, які означати-муть те саме, що гроші лише в іншій формі", то паку роботу дійсно можна назвати переливанням з пустаго в порожнє...

Але не вина в тім більшовиків, що редактор "У. Г." є або звичайним невіжа, або по-просту свідомо дурить на інших простачків.

Діло в тім, що картки означатимуть не те саме, що гроші. Картка се посвідка особистої праці, а той час як рублі були посвідкою людської праці взагалі, а не посвідкою особистої праці.

Наведемо примір.

Лях не було написано, що вояков на заводі і дівав за працю 5 рублів в день.

Тяжко працюючи 300 днів в році, він заробляв 1.500 рублів на рік. На сих 1.500 рублів не було написано, що вони представляють працю імені Степана Ковалю. Степан Коваль знав лише, що він або подібний йому робітник працює 10 годин на день і за кожну годину своєї праці дістає 50 коп. або 5 рублів на день.

І если він працював протягом року 300 днів по 10 годин на день, то всего він працював в році 3.000 годин, за що дістає 1.500 рублів.

Але в той самий час який небув спиртний махер спекулював землею і "заробив" 30.000 рублів за той самий рік.

Розуміть ся, що на сих 30 тисяч рублів також не було написано імя спекулянта, котрий їх "заробив".

Але тим не менше ці 30 тисяч рублів представляли 60 тисяч годин праці (рахуючи 50 коп. за годину).

Але виробити 60 тисяч годин праці кожний кох робітник може! Тому, що в році всего лише 365 днів, по 10 годин праці кожний, або 3.650 годин.

Як-же сей спиртний махер потрафив "виробити" за рік 60 тисяч годин?

Відповідь ясна.

Він протягом одного року "заробив" 30 тисяч рублів, а бо він один протягом року "заробив" стільки, скільки заробило 20 людей, подібних до Степана Ковалю.

Таке явище було "вповні нормальне" при капіталізмі в Росії.

На грошах не було писано, хто на них працював. Не було написано, де працював, як працював.

Він могли мати гроші тому, що ви були експлуатором чужої праці (діставали додаткову вартість), ви могли винести гроші у когосьнебудь при помочи карт, ви могли навіть загублені ким-небудь гроші і ви могли уважати їх своїми і винести їх за продукт чужої праці, бо на сих грошах не було сказано, хто іменю працював за них.

Зі знесенням приватної власності на засадах продукції (фабрики, заводи, копальні і т. д.), зі скасуванням можливості, щоб один чоловік присвоював оwoчі праці другого чоловіка (додаткова вартість), зникає можливість видавати чужу працю за особисту.

І раз тільки особиста праця дає право на зуживане продуктів (вироблених зусиллями всего суспільства), там істнує грошей стає неможливим, бо гроші не є виразником особистої праці.

Картки, без сумніву, є виразником особистої праці.

Карткою спекулювати не можна, бо за чужу картку спекулянт нічого не дістане.

Картка не є середником вини, тому що вона служить тільки раз і нищить ся.

За гроші в капіталістичній Росії ви могли купити річ і ту-ж саму річ опять винести за гроші і за ці гроші знова купити другу річ і т. д.

За особисту картку ви можете дістати в суспільній складі річ, але ви не можете її винести за чужу картку і при помочи тої чужої картки дістати щонебудь з суспільного складу.

Картка не є середником, вини між поодинокими особами.

Картка навіть не є середником вини між суспільством і особою, тому що суспільство, видавши продукт за особисту працю одного члена суспільства, не хоронить і не уживає сей картки для вини з іншим членом суспільства, а нищить картку.

Редактор "У. Г." пише В. І. Г. в Форт Вільям, що:

"Середник вини людської праці ніколи не минеть ся і переміна одного способу середника на подібний інший середник, то переливане з пустаго в порожнє, коли щось не гірше" (!).

Чи не мудро?

Дуже, дуже мудро. Якраз "по учительськи"!

"Середник вини людської праці ніколи не минеть ся". Се пророчтво.

Що вже стало ся і що тепер діється з пророчтвом, ми всі знаємо. Так що критикувати пророчтво я вважаю затратною часу.

Але те, що пророк з "Учительської" бачить в картках особистої праці лише "подібний інший середник вини" і вважає се "переливанням з пустаго в порожнє, коли щось не гірше" (що, панове?), гірше, то треба йому сказати, що він або просто невіжа, або свідомо обдурює В. І. Г. з Форт Вільям і взагалі "поважних панів".

Свідомий робітник знає ціну сему і подібній писанині.

Гр.

СОВІТСКА РОСІЯ В ПЛЯКАТАХ І КАРТИНАХ.

Берлінський кореспондент нойорського "Нового Рус. Слова" пише під датою 29. жовтня м. р. слідує:

Дня 25. жовтня в Берліні, в домі професіональних союзів, отворидсь дуже інтересні і для заграниці взагалі, а — Німеччини зокрема, перша совітська вистава, устроєна Німечкою Комуністичною Партією, під назвою: "Совітська Росія в плякатах і картинах".

Совітська Росія, яка не боїть ся показати себе такою, якою вона є, не тільки дозволяє представникам заграничного пролетаріату звиджувати Росію, щоб бачити власними очима новий комуністичний лаг, але і наоборот, сама йде на зустріч цілому світові, з охотою показуючи і розказуючи про своє життя.

Вистава не велика — вона займає всего одну залу, але в межах поставленої задачі — показати нинішню Росію в плякатах і картинах, вона дає про се повне вражіння.

З плякатів звертає на себе увагу артистично виконані плякати, присвячені III. Інтернаціоналу, з написом: "Нехай жие III. Комуністичний Інтернаціонал", на 6 мовах; "На тем свідога світа витяють червону армію". Гарний по виконанню і глибокий змістом плякат: "На передодні світової революції".

Час війни з Польщею дав також свою відбитку в плякатах. Сильне вражіння викликає малюнок польського орла, розриваючого тіло російського пролетаря — з написом: "Робітнику і селянине, спішіть на поміч, польський хижак розриває тіло твоїх братів — робітників і селян". Або — другий: "Селянине! польський поміщик хоче зробити тебе рабом". Почуте глибокого обурення викликає плякат, представляючий втікаючу польську армію, зриваючи Київ, не оминаючи навіть художніх цінностей міста (на першому місці зображено, як руйнують Володимирський собор) з написом: "Втікаюча шляхта, динамітом антант в безсильній злобі зриває місто".

Є плякати загальної змісту, наприклад, "Грижа совіти дезертира", "Царські полки і червона армія".

Глибоке вражіння викликає плякат, представляючий червоноармійця гнівно і з докором показуючого палачам, з написом: "Ти записав ся добровольцем". Плякат сей, з німеческим оповіщенням про виставу, розліплено по вулицях Берліна.

Закликаючи на війну з своїми ворогами, Совітська Росія також, оскільки на се дозволяють її сили і засади, стремить до мирного будівництва, про що свідчить ряд інших плякатів: "Оружжя ми добили ворога, працюємо збудуємо хліб", "На боротьбу за тепло — на боротьбу за революцію", "Всі до праці" і т. д.

Є плякати просвітнього характеру: про необхідність грамоти, про холеру, десять заповідей червоноармійця і т. п.; є нарішті кілька плякатів з віршами відомого поета-комуніста Дем'яна Бедного: "для крест'ян правдивий сказ, кажи бар от нас", або "рано пташка запела, как бы кошечка не села" і т. д.

Загалом, нова форма взаємодій з народом, котрої не знала стара влада — пропаганда ідей комунізму і нового будівництва шляхом плякатів, поставлена на належну висоту в Совітській Росії. До сего необхідно додати, що не дивлячись на крик буржуазної преси про зруйнування фабрик в Росії, брак паперу, якого було-би не вистарчало навіть на друкування грошей — плякати всі виконані на добрім папері, добрим фарбами, артистично гарно.

Крім плякатів є інтересна численна колекція фотографічних знімків. Много їх присвячено представлено отворенню III. Інтернаціоналу, досить повно і подібно представлено організація і життя червоної армії і флоту; много малюнків різних мітингів на площі Уріцького, промов Леніна, Троцького, Радека, Зіновєва і інших. Є знімки, що показують заходи нової влади коло виховання дітей і т. д.

Є на виставі і комуністична література в німечійській мові, яку продає німеческа комуністична партія і яку скоро розкуповує публіка, яка численно відвідує виставу.

В тім-же будинку два рази на тиждень устроєють ся кінематограф, представляючий життя Совітської Росії. Єще за довго до початку, велике число публіки, майже виключно німеческих робітників, заповнило величезний вестибюль першого поверху дому і з великим трудом попав в залу, переповнену до останньої ступені. П'яті настрий приглад мені той час, коли перед дном 25. жовтня 1917 року в Петрограді, у величезних приміщеннях Народного Дому, вступав тов. Троцький, підготувавши народ до захоплення влади.

Перед розпочатком кінематографу, виступивши товариш виголосив по німеческій промову, закликаючи присут-

них самих познакомити ся на безпристрасній фільмі з життям Совітської Росії і переконались в тім, оскільки правдиві напади на нас за голод, знищення, терор і т. п. Ось почались одна за другою — картини обновленої Росії — парад червоної армії з приводу отворення III. Інтернаціоналу, приїзд заграничних товаришів комуністів, промови Леніна, Троцького, Радека, Зіновєва, мирна праця по будові до-риг, по виладоуванню дров, чищення вулиць і т. п. Цілий ряд картин пролетарського мистецтва зі сцени під оштертм небом і т. п.

З напруженою увагою слідила аудиторія за розвиваючимися картинками російського комуністичного життя, бачучи, як, може бути і поволі, але непохитно поступає нове будівництво Совітської Росії.

Володимир Е.

Коли і при яких умовах можна закладати совіти.

Совіти робітничих депутатів вперше появились в Росії в 1905 році, в хвилю високого підйому революційного руху російських робітників. Петроградський Совіт Робітничих Депутатів вже в 1905 р. робив перші інстинктивні кроки на шляху до завоювання влади.

І Петроградський Совіт був сильний тоді лише в тій мірі, в якій у него були шанси на завоювання політичної влади. Як тільки царська контрреволюція укріпилась і робітничий рух почав ослабати, Совіт після короткого життя перестав зовсім істнувати.

Коли в 1916 році, на початку нового широкого революційного підйому, в Росії стала приймати ся ідея негайної організації совітів робітничих депутатів, більшовицька партія перестерегла робітників проти негайного формовання совітів і вказала їм на те, що формоване совітів робітничих депутатів буде на місці лише тоді, коли революція вже піде і коли на черзі стане безпосередня боротьба за владу.

На початку лютого революції в 1917 р. совіти робітничих депутатів в Росії враз перемилися в совіти робітничих і солдатських депутатів, втягнувши в сферу свого впливу широкі круги народних мас і відразу здобули величезний авторитет, тому що, дійсна сила була на їх стороні, в їх руках. Але коли ліберальна буржуазія очуляла від несподіванки перших революційних ударів і коли соціял-зрадники і меншевики помігли російській буржуазії взяти владу в свої руки, значіне совітів почало зменшувати ся.

Лише після липневих днів і після невдачі корніловського контрреволюційного наступу, коли найширші народні маси увійшли в рух і коли наступив неминучий крах контрреволюційного буржуазно-уто-ловського правління, совіти робітничих депутатів стали знова розвивати і вивадовізувати рішучого значіння в краю.

Історія німеческої австрійської революції показала те саме. Коли широкі народні маси повстали, коли революційна філія піднялась особливо високо і зміла твердині монархії Гогенцолернів і Габсбургів, в Німеччині і в Австрії стіхійно зародились совіти робітничих і жовітських депутатів. З початку дійсна сила була на їх стороні, і совіти находились на шляху до того, щоб стати фактичною владою. Але як тільки в силу цього ряду історичних умов владу стала переходити до буржуазії і контрреволюційних соціал-демократів, совіти скоро стали хирити і зійшли на ніщо. В дні нещодавнього контрреволюційного повстання Каппа-Літвіца в Німеччині на кілька днів стали опять відроджувати ся совіти, але як тільки боротьба знова закінчилась побідною буржуазією і соціал-зрадниками, почавши піднімати голову, совіти знова зах

Наведені фак

що для утворення совітів потрібні певні підготовки. Організувати совіти робітничих депутатів і перемиряти їх в совіти робітничих і жовітських депутатів можна тільки при слідуєчих трох умовах:

а) масовим революційним підйомом серед найширших кругів робітників і робітниць, жовітів і працюючого населення взагалі;

б) заострене економічної і політичної кризи в такій мірі, що власть піне висмикатись з рук попереднього правління;

в) коли в рядах значних мас робітників і перше все-го в рядах комуністичної партії назріла серйозна рішучість почати рішучу, систематичну і планомерну боротьбу за владу.

При відсутності сих умов совіти можуть і повинні систематично і настійливо пропагувати ідею совітів, популяризувати її в масах, "деказувати" найширшим слоям населення, що совіти — одна з найбільш форм держави переходової до повного комунізму. Але приступати до безпосередньої організації совітів при відсутності вказаних умов неможливо.

Спроба соціал-зрадників в Німеччині обскувати совіти, перевернути їх характер і опісля ввести їх в загальну буржуазно-демократичну конституційну систему об'єктивно є зрадою робітничої справи і обманом робітників. Але дійсні совіти можливі тільки як форма державної організації, що йде на зміну буржуазній демократії, ломить буржуазну демократію і замінює її робітничою диктатурою.

Пропаганда правих провідників (німеческих) незасуджених (Гільфердинг, Кавтський і інші) спрямована на те, щоб доказати можливість спільного істнування совітів з буржуазними установними зборами, є або повне нерозуміння законів розвитку пролетарської революції, або свідомий обман робітничої класи. Совіти, се — диктатура пролетаріату. Установні збори, се — диктатура буржуазії. Злучити і помирити диктатуру робітників з диктатурою буржуазії неможливо.

Програма поодиноких представників лівих незасуджених в Німеччині, які підносять робітникам відомий і книжковий плян "совітської системи" поза зв'язками з конкретним ходом горожанської війни, є доктринерство, відтга-ноче робітників від насущних задач дійсної боротьби за владу.

Спроби поодиноких комуністичних груп у Франції, в Італії, в Америці, в Англії за-судувати совіти, не обнимаючи широкіх робітничих мас і не-можучі тому вступити в безпосередню боротьбу за владу, тільки шкодять дійсній підготовці совітської революції.

Такі штучні розжарення "совітів" перемінюють ся в ліпший раз в невеликі товариства пропаганди ідей совітської влади, а в гіршім случаю такі малососні "совіти" спосібні тільки скомпромітувати ідею совітської влади в очах широких кругів народу.

Особливе положення витворилося нині в Австрії, де робітничий клас вдалось відстояти ф-вти, об'єднуючи широкі маси робітників. Тут положення нагадує період між лютим і жовтнем 1917 року в Росії. Совіти в Австрії представляють собою значний політичний характер і є зародком нової влади.

Саме собою розуміють ся, що при такім стані річий комуністи повинні брати участь в совітах, помагаючи совітам утворювати ся у все соціально-економічній і політичній життю краю, заєднувати в них фракції комуністів і всіми силами помагаючи їх розвитку.

Совіти без революції неможливі. Совіти без пролетарської революції неминучо перемінюють ся в пародию совітів.

Дійсні масові совіти є істочно даною формою дикта-

тури пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

ЗАРЯД.

турі пролетаріату. Всі ширі і серйозні стороники совітів повинні повинні обережно обходитись з ідеєю совітів і неустанно пропагувати її в масах, повинні приступити до безпосереднього здійснення совітів лише тоді, коли будуть вище наведені умови.

З товаришским привітом,

